

3. søndag i fasten, d. 7. marts 2010

Sct. Peders Kirke kl. 10:00

Torben Hjul Andersen

LÆSNINGER

2.Mos.32,7-10: Moses beder for folket efter dansen om guldkalven
Åb.2,1-7: Den der sejrer vil jeg give at spise af livets træ.
Joh.8,42-51: Jesus siger sandheden

SALMER

336: Vor Gud han er så fast en borg
365: Guds kærlighed ej grænse ved
56: Jesus er navnet mageløst
481: Løgnens fader vi forsage
491: O gode Gud
634: Du ved det nok

PRÆDIKEN

Sandheden er mere end.....

Herre Jesus Kristus: Hold os fast i din sandhed. Amen.

På et tidspunkt læste jeg en fantastisk beretning om en kvinde, der lige havde mistet en moster. Familien var samlet for at tage fat på den hårde opgave at tømme lejligheden. Da de åbnede klædeskabet fik de sig en stor overraskelse. Forrest i skabet hang en meget smuk og en meget udfordrende kjole. Bagved hang mosterens andre kjoler, som de kendte så godt, men den udfordrende kjole havde de aldrig set. De undrede sig. Lidt senere var de nået til papirerne, og der afslørede gamle breve, at mosteren som ganske ung havde været så forelsket i en mand, der desværre var død på tragisk vis. Brevene talte om et hedt kærlighedsforhold – og der stod noget om en kjole. Den kjole havde så hængt forrest i mosterens skab resten af hendes liv.

Kender vi ikke det? Måske ikke en sådan kjole, men det at vi tror at vi kender hele sandheden? Og så - sandheden er større end de kunne se. ”Jeg kender dig,” hvæser vi i et skænderi. Måske, men er sandheden ikke altid noget mere end... Vi bruger sandhed i den negative form, når vi gerne vil sige den anden ”et par sandheder.” Så er det sjældent for at gøre livet større. Men vi kan også tale om en sand ven. Så forstår man at venskabet rækker længere end normalt. Det der rækker frem mod det fuldkomne. Vi bruger ordet sandhed i begge betydninger.

I Johannesevangeliet tales der netop om sandhed som noget egentligt, det fuldendte, som alt andet er en afglans af. Jesus på korset er ikke et nederlag, men det sted, hvor Gud viser sin herlighed. Sandheden er mere end det man kan se. Kvinden der var grebet i hor og som blev trukket hen på torvet. Jesus så at sandheden var mere end dette, var mere end ægteskabsbryderen, den prostituerede eller hvad hun var. Og han så også at mængden af mænd omkring hende var mere end lovhåndhævere. Sandheden var at de var lovhåndhævere, syndere og meget mere på samme tid. Sandhed.

Villy Sørensen skriver sådan om sandheden:

”Når der sker noget overraskende, siger man: Det er løgn!

Når det forfærdelige sker, tænker vi: Det kan ikke være sandt!

Når der sker os noget skønt, aner vi: Det er for godt til at være sandt!

Hvad er det for en forestilling, vi har om sandhed, der udelukker det overraskende, det forfærdelige, det skønne og gode og kun tolererer det dagligdags som sandt?”

(Vejrdage 1980, Gyldendal s. 111).

Har Villy Sørensen ret i, at vi gør sandheden for lille, at vi begrænser sandheden?

Jeg tror at vi begrænser sandheden på så mange måder. Ofte fordi vi gerne vil tro på løgneren. ”Du er ung.” Det vil jeg jo gerne tro på, selv om jeg er midaldrende. En elev kan karakteriseres med et tal efter 45 min. internetprøve. Det er mere bekvemt end nuanceret viden indsamlet gennem års undervisning. Eller apropos sogneindsamlingen i dag, så er der nogen der griber påstanden om, at det ikke nytter at sende penge til Afrika. Det er mere mageligt at sige end at læse de tusindvis af beretninger og rapporter der viser, at det nytter.

Jo, vi kender godt til at gøre sandheden for lille, og tilmed ofte også skære den over med løgnens lille ”mon.” Hvad det betyder, kunne vi høre i læsningen fra Det gamle testamente. Israelitterne i ørkenen foretrak at danse om guldkalven fremfor at vente på nyt fra den levende Gud, der havde ført dem ud fra Ægypten, men som også gjorde krav på deres trofasthed og lydighed. Det er som om Bibelen vil sig at uanset hvor tillokkende guldet blinker, så bliver dit liv til en ørkenvandring, hvis du tilbeder det og tror at det er sandheden. Måske mister du samtidig det væsentlige.

Og i dag har vi hørt Jesu voldsomme og barske angreb på tilhørerne – og dermed nu på os. Mon ikke voldsomheden hænger sammen med, at de gode folk dengang ikke ville eller kunne tro, at det virkelig er sandt, at i dette menneske, i denne mand fra Nazaret – der står de ansigt til ansigt med Gud selv, der hører de Gud tale direkte til dem gennem Jesu mund, der ser de Gud handle gennem Jesu hænder.

En Gud i himlen – en Gud skjult i skyen på et bjerg – en Gud der giver bud og stiller krav og straffer de ulydige – det kan de tro.

Men en Gud i kød og blod, i et menneskes skikkelse, en Gud der går i kødet på dem og behårdt tvinger dem til stillingtagen.

Det er for meget – sådan en mand er bindegang - besat af en dæmon – den sandhed er for utrolig til at kunne være sand.

Jesus siger i dag til os: ”Hvis Gud var jeres far, ville I elske mig, for det er fra Gud, jer er udgået og kommet.” Det er den kristne tros stædige og fornuftsprovokerende påstand: I Jesus fra Nazaret ser vi, hvem og hvordan Gud er.

En Gud der vil gøre livet stort. En Gud, der ser mennesket i sin fulde sandhed. En Gud der taler sandheden og går sandhedens vej - også da den viser sig som den tornestrøede vej, via dolorosa, der fører til Golgata.

Jesus siger, at han selv er vejen til sandheden om både Gud og det menneskeliv, vi lever fra vugge til grav. Han siger, du lever på en løgn, hvis du bilder dig ind, at du kan undvære Gud og hans kærlighed og tilgivelse.

Og den sandhed er ilde hørt af alle os, som gerne vil bilde os selv ind, at vi er frie selvberørende individer, der ikke skylder nogen noget. ”Jeg siger sandheden, derfor tror i mig ikke,” siger Jesus. Vi vægrer os nemlig ved at tro, at vi er syndere, at vi er underlagt magter, vi ikke er herre over, og som får bugt med os før eller siden, djævelen, løgneren, døden.

Igen og igen fristes vil til at tro, at enhver er sin egen lykkes smed.

Og så står Jesus og siger, din evige lykke ligger alene i Guds gode hænder.

Kun i kraft af hans kærlighed er der håb for dig.

Kun i kraft af hans tilgivelse er der håb for dig.

Og alt du skal gøre er at turde tro, at det er sandt.

Måske skal vi alle gå hjem og hænge noget uventet ind i klædeskabet. Og netop hænge det forrest, så vi dagligt bliver mindet om at sandheden er mere end... Og turde tro højere og dybere end det dagligdags. Hvad kunne det være? Der er en klædning, hvis grundbetydning er mere udfordrende end kjolers udskæringer. En klædning hvis grundbetydning tydeligst understreger at sandheden er mere end det dagligdags. Det er en klædning, som de færreste har hjemme fordi den ofte går i arv. Tænk om jeg kunne hænge min dåbskjole forrest i skabet.

Må vi dagligt blive mindet om at selv om det lyder for godt til at være sandt, så er det sandheden: I Jesus Kristus er du befriet til at leve som Guds elskede og tilgivne synder.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd,
du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed.
Amen.